

El portal que acumula més misteris

Preguntes i respostes sobre l'organització que va fundar Julian Assange

No té oficines ni una plantilla estable. La seva ànima és un programador convertit en croat contra els secrets d'estat. Wikileaks, l'organització que ha destapat les vergonyes dels EUA, té molts aspectes ocults.

C.MAS / A. MARTÍNEZ

BARCELONA. Tot i que fa dies que els mitjans d'arreu del món li dediquen portades i hores d'emissió, Wikileaks continua sent una organització en la penombra.

Què és Wikileaks i què pretén?

És una pàgina web dissenyada per protegir la identitat de les persones que volen filtrar informacions confidencials sobre institucions, exèrcits o empreses. Va ser fundada el 2006 i està gestionada per una empresa anomenada The Sunshine Press. En el seu llançament l'organització declarava que el seu principal objectiu era "posar al descobert els règims opressors de l'Àsia, de l'antic bloc soviètic, de l'Àfrica subsahariana i del Pròxim Orient", tot i que també esperava "ser útil per a la gent de totes les regions que vol revelar el comportament poc ètic dels seus governs i corporacions". Però les revelacions amb més repercussió han afectat el govern dels Estats Units. Els responsables asseguren que tenen una base de dades de milers de documents confidencials.

Com funciona?

Un equip de voluntaris manté la infraestructura del portal, verifica els documents i els dona forma abans de ser publicats. Només un grup molt reduït treballa a temps complet amb Assange. És difícil dir quanta gent hi està involucrada, però, veient el volum d'activitat de la pàgina, han de ser uns quants centenars. Aquest equip treballa sense remuneració per respondre

als ciberatacs que rep constantment la web, per mantenir el contacte amb mitjans de comunicació o simplement per difondre el seu missatge. Aquests voluntaris són l'organització i en ells rau la seva força. Wikileaks treballa amb servidors en diversos països, incloent-hi Suècia i Islàndia, on la privacitat i els drets digitals tenen més protecció legal.

Com obté els documents secrets que es filtren?

Qualsevol persona pot enviar documents de manera anònima a través d'un formulari digital que protegeix la seva identitat o per mitjà de correu postal.

Com es finança?

Wikileaks va néixer al món de les noves tecnologies de la informació, un sector que ha obtingut grans beneficis en els últims anys. Compta amb persones anònimes i altres que recolzen obertament l'organització. En qualsevol cas, és improbable que la cancel·lació dels comptes corrents o de les aportacions amb targeta bancària li puguin tallar les fonts de finançament.

Com se sap si els documents que es filtren són autèntics?

Els voluntaris revisen constantment els documents filtrats que reben, abans de publicar-los. En verifiquen l'origen, els noms propis que hi apareixen i fan totes les comprovacions possibles. Com tota organització que treballa amb documents és vulnerable al frau, però fins ara no se n'ha detectat cap cas.

[Informació elaborada amb l'assessorament de Benno de Winter, programador i periodista holandès especialitzat en filtracions a la xarxa].

Bahnhof és l'empresa sueca que allotja els servidors de Wikileaks. Ocupa un antic búnquer. LEIF R. JANSSON / EFE

Voluntaris
La web funciona amb la feina de centenars de voluntaris i un 'staff' reduït

Seguretat
Les fonts fan arribar els documents sense que les puguin identificar

L'endemà

Les filtracions no s'acabaran amb el fundador a la presó

Els altres Wikileaks

Wikileaks no va ser la primera. Cryptome.org compendia documents secrets des del 1996. A principis d'any va publicar un manual de Microsoft per a agències d'intel·ligència que explicava com obtenir dades d'usuaris. El gegant informàtic va aconseguir tancar el portal durant uns dies. També és cert que la iniciativa d'Assange n'ha inspirat d'altres. La de Daniel Schmitt n'és una escissió. Es va separar dels seus companys i promet una nova web que no s'obsessionarà tant amb els EUA. Alguns projectes compten amb l'aval del món acadèmic. És el cas de Secrecy News, un blog amb filtracions gestionat per la Federation of American Scientist.

Prop de 750 "miralls"

Els documents filtrats per l'organització que encapçala Assange seran difícils d'esborrar d'internet. Wikileaks ha ideat un sistema que copia el contingut de la seva web a prop de 750 servidors diferents d'arreu del món. Són coneguts com a servidors "mirall". I aquesta xifra va creixent, perquè qualsevol internauta que tingui una web pot acollir les filtracions per dificultar-ne la desaparició. Amb una lògica semblant, la web cablesearch.org, operada per una institució de recerca, permet cercar paraules clau dins el text dels cables.

Del judici de l'euroordre al judici de la història

Opinió

JAUME ASENS
ADVOCAT

La detenció de Julian Assange fa saltar a la palestra el debat sobre la cooperació policial entre els països europeus i els seus límits en casos polítics com el d'Assange. Després de l'11-S, la "lluita contra el terrorisme" fou l'excusa per aprovar a la Unió Europea una legislació restrictiva que no té res a envejar a la impulsada per Bush i que instaura un nou espai policial sense el corresponent espai judicial i polític de protecció dels drets de les persones. En aquest marc, entrà en vigor un nou manament europeu que ara pot fer que Assange acabi en una presó sueca. L'euroordre substitueix el tradicional procediment d'extradició per un sistema d'entrega immediata.

En nom de la seguretat, se suprimeixen en matèria d'extradició nombrosos recursos, drets i garanties per apuntalar un reconeixement automàtic i sense control previ de l'ordre emesa. S'elimina, per exemple, la noció de *delicta política* i principis com el de *double incriminació* per evitar que es pugui refusar l'extradició per motius polítics o en fets que no estan penats en la legislació dels països requerits. L'euroordre ha estat molt criticada per entitats com Amnistia Internacional, Human Rights Watch o l'associació d'advocats europeus AED.

La Gran Bretanya, no obstant això, en la llei de transposició de l'euroordre -l'Extradition Act 2003- preveu denegar el lliurament en certs supòsits, com el de persecució política, i introdueix algunes garanties addicionals que poden allargar el procés. L'any passat un jutge de Belfast, en el cas De Juana Chaos, va trigar més de 16 mesos a autoritzar l'extradició. A Assange li serà difícil evitar-la, però plantarà cara i, com a mínim, convertirà el seu procés en altaveu de la lluita per la transparència informativa contra les "raons d'estat" que s'han ocultat als ciutadans. El judici que li importa a Assange és un altre: el de l'opinió pública i el de la història. Té raó quan diu que la geopolítica tindrà un abans i un després del *cablegate*.

Protesta per la detenció de Julian Assange. PETER MACDIARIND / GETTY IMAGES

Reaccions per a tots els gustos

Joe Liberman

SENADOR DEMÒCRATA DELS EUA

«The New York Times ha fet un acte de mala ciutadania: si ha estat un crim ho dirà el departament de Justícia»

Marianne Ny

FISCAL SUECA

«El cas de mala conducta sexual contra Assange és una qüestió personal que no té res a veure amb les filtracions»

Charles Arthur

EDITOR DE TECNOLOGIA DE THE GUARDIAN

«Visa i MasterCard no permeten més pagaments a Wikileaks, però sí a partits afins al Ku Klux Klan»

Ken Loach

DIRECTOR DE CINEMA BRITÀNIC

«Tenim dret a conèixer els negocis dels que ens governen. Julian Assange ha fet una feina de servei públic»